

norden

Ungdomens Nordiska Råd

UNGDOMENS NORDISKA RÅD SESSION 2013 SLUTDOKUMENT

INNEHÅLL

1. SESSIONEN 2013

2. PRESIDETS VERKSAMHET UNDER 2013

2.1 SILJA BORGARSDÓTTIR SANDELIN, PRESIDENT

2.2 ALFRED ASKELJUNG

2.3 HENRIK NYHOLM

2.4 HILMAR FREYR KRISTINSSON

2.5 JAKOB ESMANN

2.6 JOHANNA LÖNN

2.7 MICHAELA NYLÉN

2.8 FNUF:s observatör

3. GODKÄNDA RESOLUTIONER

- 1. Grunda en gemensam energistrategi och klimatpolitik**
- 2. Skydda Arktis**
- 3. Bättre tågförbindelser i Norden**
- 4. Grönland og Færøerne skal repræsentere sig selv i Arktisk Råd**
- 5. Samnordiskt arbete för Palestina och Israel**
- 6. Edward Snowden**
- 7. Norden må bidrage til en solidarisk flygtingehåndtering**
- 8. Ungdommens Nordiske Råd fordømmer volden i Syrien**
- 9. Främjande av sexuella minoriteters rättigheter**
- 10. Bekämpa och förebygg näthat**
- 11. Nej till terminsavgifter**
- 12. Könsdiskrimination**
- 13. Upphovsrätt**
- 14. Pressfrihet**
- 15. Bättre studeranderörlighet med hjälp av informellt lärande**
- 16. Ægteskabsrettigheder for homoseksuelle**
- 17. Bekæmpelse af racisme**
- 18. Ligeværdigt samarbejde i Norden**
- 19. De nordiske lande - et område for vækst**
- 20. Fri handel för multimedia och kulturella produkter**
- 21. Datasäkerhet**
- 22. Gjør velferden bærekraftig**

- 23. Merk retusjert reklame!**
- 24. Sommersemestre på universiteter og høyskoler**
- 25. Organdonormerke på førerkortet**
- 26. Mera Norden i skolan**
- 27. Ingen handelssanktioner imellem de nordiske lande**
- 28. UNR ønsker fundamental debat om fremtiden for det nordiske samarbejde**
- 29. Gör det möjligt att förstå materialet i UNR**
- 30. Stop sproglig diskrimination i UNR!**

4. UNR-presidiet 2013-2014

Fotografi på pärmen av Sebastian Tynkkynen

1. SESSIONEN 2013

Ungdomens Nordiska Råd samlades till sin årliga session den 25-27 oktober 2013 i Stortinget i Oslo. I sessionen deltog representanter från medlems- och observatörsorganisationer från alla de nordiska länderna och självstyrande områdena, sammanlagt ungefär 85 personer.

Under sessionen debatterades en lång rad politiska frågor inom områdena ekonomi, miljö, utrikespolitik, mänskliga rättigheter och utbildning. Glädjande var att många resolutioner behandlade året tema, Arktis, och vi fick även in en ett par sista minuten resolutioner på det här temat efter vårt seminarium. Vi beslutade under sessionen om att godkänna och överlämna 30 resolutioner till Nordiska Rådet. Det kommande året hoppas vi att dessa resolutioner kommer att kunna uppmärksammas och ligga till grund för debatter inom Nordiska rådets olika utskott och partigrupper.

Sammanlagt inlämnades 43 resolutionsförslag till Sessionen, de behandlades sedan i partigrupper och arbetsgrupper under lördagen och söndagen. 30 av resolutionerna godkändes och kommer att presenteras i denna rapport.

Sessionen inleddes på fredagen med ett seminarium, temat för i år var Arktis. UNR hade två föreläsare, först ut var Ágúst Þór Árnasson, professor vid Akureyris Universitet som pratade om Arktis ur ett folkrättsligt perspektiv, vilka legala problem som finns kring olika länders anspråk på Arktis. Näste man var Kim Falck Petersen från Grönlands representation i Danmark som talade om Arktis ur ett grönländskt perspektiv och hur det kommer att påverkas av framtida mineralexploateringar. Ett ämne som är väldigt aktuellt då Grönland nyligen beslutade om att tillåta uranutvinning. Efter de två föreläsningarna så hölls en paneldebatt där ovanstående talare deltog, men även Roger Pedersen från Norsk olje og gass och Truls Gulowen från norska Greenpeace deltog. Det var en spännande debatt med många intressanta synpunkter på exploateringen av Arktis.

Under själva Sessionen hade vi besök av Marit Nybakk, Nordiska Rådets president. Även Nordiska Rådets Rådsdirektör Jan-Erik Enestam och Nordiska Ministerrådets generalsekreterare Dagfinn Høybråten besökte Sessionen.

Under sessionen valdes en ny president, Jakob Esmann från Danmark och den socialdemokratiska gruppen. Jakob Esmann kommer under året att vilja fokusera på en ny vision för det nordiska samarbetet och arbetsmarknadsfrågor. Det nya presidiet består, förutom presidenten, av Michaela NYLÉN (KDUN, Sverige), Nils Ramsøy (NCF, Norge), Jonathan Jakobsen (NLRU, Färöarna), Hilmar Freyr Kristinsson (NUU, Island), Una Hildardóttir (SUN, Island), Kai Elias Alajoki (FNSU, Finland) och Thorgny Arwidson (FNUF, Sverige).

2. PRESIDETS VERKSAMHET UNDER 2013

Under året har UNR:s presidium samlats till fyra fysiska möten i samband med Nordiska rådets möten i Helsingfors 28.10, i Reykjavík 27-28.1, i Stockholm 8.4 och i Tórshavn 22-23.9. Utöver det har kommunikationen skötts främst via e-post och Facebook.

Under det gångna året har presidiet antagit följande resolutioner och yttrande:

- Helsingfors 28.10: Resolutionerna från UNR:s Session 26-28.10
- Reykjavík 27-28.1 (två uttalanden): 1. Klara samarbetsvillkor för nordisk försvarspolitik 2. Samnordisk syn på rättigheter för urbefolkning
- Stockholm 8.4: Avskaffa gränshinder i yrkesutbildningen
- Tórshavn 22-23.9: Nordisk gemenskap även inom fiskepolitiken

I förbindelse med varje presidiummöte har det ordnats en mingeltillställning dit representanter från medlemsorganisationerna varit inbjudna.

Utöver webbplatsen www.unginorden.org har presidiet och sekretariatet upprätthållit UNR:s profiler på Facebook och Twitter. #unginorden har använts under året på Twitter och mest aktivt i samband med Sessionen.

Organisatoriskt har presidiet under året även arbetat med att revidera arbetsordningen. Den nya arbetsordningen godkändes under Sessionen i Oslo och i och med det kommer UNR att framöver även att välja en vice president, något som inte tidigare varit kutym. Kimmo Heikkinen valdes till ny koordinator under våren och han efterträdde Roh Petas. Tidigare har UNR och Föreningarna Nordens Ungdomsförbund haft en gemensam koordinator. Den nya koordinatören är nu enbart koordinatören för UNR.

Vi vill ge ett speciellt tack till våra goda samarbetsparter under det gångna året och inför Sessionen:

- Nordiska Rådet
- Nordiska Ministerrådet
- Norska Stortinget
- Ordfører Fabian Stang, Oslo Kommune

2.1 SILJA BORGARSDÓTTIR SANDELIN, PRESIDENT, Finland/Island

Året som president för Ungdomens Nordiska Råd har bidragit med en hel del inbjudningar till olika tillställningar och en del mediesynlighet. En klar förteckning över mediesynligheten finns inte, men en uppenbar höjdpunkt var UNR:s egen Session och Nordiska Rådets Session där inslag om UNR framkommit i ett flertal nordiska medier från flera olika länder. Nordiska Rådets kommunikationsavdelning har även visat stort intresse för UNR:s verksamhet under året vilket varit en väldigt positiv sak. Exempelvis fungerade undertecknad och fyra andra presidiemedlemmar som Facebookvärdar för Nordiska Rådets och Nordiska Ministerrådets sida veckan före Nordiska Rådets Session. En förteckning över olika tillställningar finns listat nedan.

Under året har jag haft möjlighet att följa med Nordiska Rådets presidiums och Mittengruppen i Nordiska Rådets möten. Finska delegationen har varit väldigt välkomnande och uppmärksammat oss finska presidiemedlemmar i UNR och vi har fått delta i deras möten inför Nordiska Rådets samlingar. Även ett tack från min sida till isländska delegationen i Nordiska Rådet som även varmt välkomnat mig till en del av deras tillställningar.

Nordiska Rådets presidiums och Mittengruppen i Nordiska Rådets möten jag deltagit i under året:

- 29-10-1.11.2012, Nordiska Rådets Session i Helsingfors. Under min taltur på Sessionen tog jag specifikt upp ungdomsarbetslöshet, ungdomars utanförskap och problem med rörlighet för personer med yrkesskoleexamina. Deltog även i Presidiets och Mittengruppens möten.
- 3-4.12.2012, Nordiska Rådets presidiums möte i Flensburg.
- 27-30.1.2013, Nordiska Rådets presidiums och Mittengruppens möte i Reykjavík.
- 9-11.4.2013, Nordiska Rådets presidiums och Mittengruppens möte i Stockholm. 10-11.4 hölls även Nordiska Rådets Minisession kring försvarssamarbete i Norden där jag även höll en taltur.
- 23-25.9.2013, Nordiska Rådets presidiums och Mittengruppens möte i Tórshavn.

Sammanställning över tillställningar jag deltagit i under året i rollen av UNR president:

- 29.10, talare UNR:s side event på Nordiska Rådets Session, Helsingfors.
- November, kolumn i Nordhumlan om UNR .
- 15.11 Finlands Utrikesministeriums seminarium om Norden. Deltog i panel med Nordiska rådets president Kimmo Sasi och riksdagsledamot och tidigare minister Stefan Wallin.
- 17.11, ordförande för Pohjola-Nordens Ungdomsförbunds höstmöte.
- 21.1.2013, träff med Nordjobb i Köpenhamn.

- 6.2.2013, presenterade UNR:s synpunkt på demonstration, organiserad av SUN, om samernas rättigheter, Helsingfors.
- 6.3.2013 Svenska delegationen i Nordiska rådets seminarium i Stockholm. Deltog som en av talarna på evenemanget. Gunnar Wetterberg och Johan Strang övriga talare på tillställningen.
- 8.3.2013, deltog i paneldebatt på Organisationskonferens i Tammerfors.
- 8.3.2013, Kvinnodagen, deltog i slaget efter tolv (radio Vega, Finlands public servicebolag) för att tala om jämställdhet bland unga i Norden.
- 22.3.2013, talare på seminarium under rubriken Möjligheternas Norden i Helsingfors. En sidas reportage skrevs i flera svenskspråkiga lokaltidningar i Finland.
- 24-27.4.2013 taltur på Forum för unga politiker i Norden och nordvästra Ryssland. Evenemanget hölls i Petrozavodsk. Jag poängterade ungas möjligheter att delta politiskt på lokal-, regional- och nationell nivå.
- 4.5.2013 Nordjobs och UNR:s seminarium om ungdomsarbetslöshet i Norden. Seminariet hölls på Folketinget i Köpenhamn. Presidenten fungerade som moderator för paneldebatten och presidiemedlem Jakob Esmann deltog i panelen.
- 14.5.2013 Möte med Alexander Stubb, nordiska samarbetsministern från Finland.
- 15.5.2013 Facebookmoderator på Nordiska Rådets Facebooksida inför ungdomsarbetslöshets Toppmötet kring ungdomsarbetslöshet.
- 27.9.2013 Möte kring Nordiska Rådets priser på Nordiska Ministerrådet i Köpenhamn.
- 3.10.2013 deltog i panel på finska Utrikesministeriet diplomatprograms seminarium om politik i Norden.
- 9.10.2013 talare på seminarium om Ungas arbetsmiljö organiserat av Sveriges ILO-kommitté, arbetsmarknadsdepartementet och NIVA i Stockholm. Artikel publicerad i nordisk arbetsmarknadstidning och på Norden.org efteråt.
- 22.10.2013 Finlands president, Sauli Niinistö's middag i samband med Norges Kronprins statsbesök i Finland

2.2 ALFRED ASKELJUNG, PRESIDEMEDLEM, Nordiska Centerungdomens Förbund, Sverige

Suppleant: Nils Ramsøy, Norge

Jag har under verksamhetsåret 2013 representerat UNR i Nordiska Rådets närings- och forskningsutskott. Jag har upplevt en väldigt inkluderande ton från utskotten, det känns väldigt positivt att Nordiska Rådet är måna om att ha med oss. Viktiga frågor har under året varit byggandet av ESS, European Spallation Source, och utredningen av ett gemensamt nordiskt pantsystem.

Näringsutskottets höll sitt sommarmöte på Åland under juni månad då jag tyvärr inte närvarade. Arbete och andra åtaganden har tyvärr förhindrat mig

från att delta på presidiet i september. Ett medskick till framtida ledamöter är att inte underskatta tidsåtgången för detta åtagande. Min ersättare Nils Ramsøy deltog i september mötet.

Jag har under året även varit medansvarig för UNR:s närvaro på sociala medier. Detta har inneburit informationsspridning via det officiella twitterkontot och Facebooksidan.

2.3 HENRIK NYHOLM, PRESIDEMEDLEM, Socialistisk Ungdom i Norden, Finland

Suppleant: Una Hildardóttir, Island

Jag har under året följt Medborgar- och konsumentutskottet samt aktivt verkat i finska delegationen för Nordiska Rådet. UNR:s resolutioner har jag fört fram bland annat genom den Vänstersocialistiska gröna gruppen i Nordiska Rådet (VSG). Jag har representerat Socialistisk Ungdom i Norden – SUN i UNR:s presidium.

I medborgar- och konsumentutskottet har vi detta år haft flera politiska frågor och ett stort antal av de politiska gruppernas resolutioner samt antaganden som väckt diskussion. Ett av dessa var åtgärderna för den försämrade sysselsättningen för kvinnor i gläsorter. Det har även skett framsteg då det kommer till det långvariga ämnet om ett samnordiskt pantsystem. Den nyaste synvinkeln i denna fråga är de nordiska länderna var för sig skulle försöka ingå egna avtal med länder utanför Norden. Problemen med att gå inför ett samnordiskt pantsystem utan avtal med Tyskland, vid Danmarks gräns och Estland i Finland skulle innebära att systemet kostnadsfritt inte skulle vara en bra lösning.

På Samernas nationaldag 6 februari organiserades det i Helsingfors en demonstration för Samernas rättigheter. Demonstrationen hade gott deltagande och fick bra synlighet i media. UNR:s synpunkter lyftes bra fram och demonstranterna fick löften om en ratificering av ILO-konventionen om ursprungs- och stamfolks rättigheter. Jag deltog också som UNR:s representant på den 6. parlamentariska konferensen i Barentsregionen som ordnades i Harstad, Norge. Temat var starkt knutet till ursprungsbefolkningars behov och den allt mer förändrade situationen i deras närområden där nya gruvinvesteringar, kultursammanhang och större intresset för Arktisområdet ses.

UNR har haft samarbete med Nordiska Rådets kommunikationsavdelning och hjälpt till exempel med deras Facebook-sidor. Detta är något som förhoppningsvis kunde fortsätta och ge nya fräscha tankar för hur samarbetet kan se ut och vilka former det kan ta.

2.4 HILMAR FREYR KRISTINSSON, PRESIDIEMEDLEM, Nordisk Ungkonservativ Union, Island

Suppleant: Maria Göthner, Norge

Det senaste året har jag fungerat som Nordisk Ungkonservative Unions representant i presidiet. Jag har representerat UNR på diverse evenemang. På Nordiska Rådets möten och i det utskott jag arbetat i. I tillägg till detta har jag talat för nordiskt samarbete inom mitt parti och min ungdomsorganisation.

2.5 JAKOB ESMANN, PRESIDIEMEDLEM, Förbundet Nordens Socialdemokratiske Ungdom, Danmark

Suppleant: Emma Larsson, Sverige

Det senaste år har jeg fulgt Miljø- og naturressourceudvalget og den socialdemokratiske gruppe i Nordisk Råd. Jeg har deltaget i samtlige møder i præsidiets i perioden.

I Miljø- og naturressourceudvalget har der været vigtige sager på dagsordenen som eksempelvis et fælles-nordisk pantsystem, øko-certificering af turistmål, Arktis og visionen om "the 8 million city" (Oslo-Göteborg-København). Jeg har deltaget engageret i mine partigruppemøder og også været med på partiets sommergruppemøde i Norge i august.

Internt i UNR har jeg arbejdet i to arbejdsgrupper, nemlig arbejdsgruppen om Arktis-seminaret (sammen med Hilmar Kristinsson og Michaela NYLÉN) og arbejdsgruppen om kommunikation (sammen med Alfred Askeljung). Sidstnævnte arbejdsgruppe indeholdt bl.a. opdateringer og vedligeholdelse af UNR's aktivitet på Facebook, ligesom vi i arbejdsgruppen fik gjort UNR mere aktiv på Twitter.

Eksternt har jeg også brugt mit medlemskab af UNR's præsidium til at sætte fokus på nordiske temaer.

- På et weekendkursus i Danmarks Socialdemokratiske Ungdom i februar om Arktis holdt jeg foredrag om Nordisk Råds rolle i Arktis.
- I maj deltog jeg som paneldebattør i Nordjobbs konference om ungdomsarbejdsløshed, der blev afholdt i København, hvor jeg i debatten bidrog med mine ideer til, hvordan man kan gøre noget ved problemet fra politisk side.
- Senere i maj afholdt min nordiske partipolitiske paraplyorganisation, FNSU, en stor konference i Danmark med deltagere fra hele Norden og

de baltiske lande, hvor den nordiske arbejdsmarkeds- og velfærdsmodel var på dagsordenen.

Jeg har også deltaget i debatten om nordiske forhold i de trykte medier. Eksempelvis havde jeg i december 2012 et stort debatindlæg i det danske dagblad Politiken, hvor jeg kritiserede venstrefløjens for at dæmonisere den yderste højrefløj. I juli måned havde jeg et debatindlæg i dagbladet Jyllands-Posten, hvor jeg diskuterede Dansk Folkepartis ønske om et større nordisk samarbejde som erstatning for EU. UNR's resolution i april om den danske regerings grænsehindrings-aftale var i øvrigt bygget på et debatindlæg, jeg havde skrevet.

2.6 JOHANNA LÖNN, PRESIDEMEDLEM, Nordens Liberale og Radikale Ungdom, Sverige

Suppleant: Pætur Vatnhamar, Färöarna

Under det här året har jag representerat UNR vid två tillfällen, förutom alla Nordiska Rådets möten. Det första var på en Europa-konferens i Izmir, Turkiet. Där deltog jag i ett panelsamtal om ungdomspolitik och vilka möjligheter unga har att påverka. Jag var inbjuden som representant för hela UNR. Jag berättade om olika aktioner våra medlemsorganisationer genomfört och vilka resultat vi uppnått. Det andra jag gjort var att jag deltog i mittengruppens sommarmöte på Island. Vi besökte Barnhuset, deras Räddningscenter och en kompoststation.

2.7 MICHAELA NYLÉN, PRESIDEMEDLEM, Kristdemokratisk Ungdom i Norden, Sverige

Suppleant: Joel Pierrou, Sverige

Evenemang och grupper där jag representerat UNR under det gångna året:

Kultur och utbildningsutskottet i Nordiska Rådet
Mittengruppens möten i samband med Nordiska Rådets möten

Under året har jag representerat Ungdomens Nordiska Råd (UNR) i Nordiska rådets Kultur- och Utbildningsutskott. Utskottet sysslar med olika frågor kopplade till kultur- och utbildningsområdet, allt från upphovsrätter och litteraturpriser till ungdomsarbetslöshet. Jag har deltagit i tre av utskottets möten, men hade inte möjlighet att delta på deras sommarmöte i Lillehammer.

Det första mötet hölls i Reykjavik den 29 januari. På mötet diskuterades bland annat media och upphovsrätt i Norden och jag fick då möjlighet att informera utskottet om den resolution som UNR hade antagit på session i Helsingfors. Utskottet pratade även om det nordiska språksamarbetet och mötet avslutades

med ett studiebesök på Vigdís Finnbogadóttir institutet som sysslar med språkforskning, där vi fick träffa Vigdís Finnbogadóttir och höra om institutionens arbete.

Utskottets andra möte hölls i Stockholm den 10 april. På mötet fick jag möjlighet att informera ledamöterna om vårt uttalande kring yrkesutbildningar. Andra saker som togs upp på mötet var bland annat ett nytt förslag om media och upphovsrätt och ett förslag angående ett nordiskt teaterpris.

Det tredje mötet hölls i Tórshavn den 24 september, och då diskuterades bland annat planerna på en ny nätbaserad tankekedja och en nordisk dag i skolan. Ett antal personer hördes i samband med mötet, bland annat Daniel Holmberg angående ett forskningspolitiskt dialogforum och Jón Torfi Jonasson angående nordiskt nätverkssamarbete.

Jag har även tillsammans med Hilmar Kristinsson och Jakob Esmann anordnat årets seminarium på temat Arktis som hölls i Stortinget, Oslo den 25 oktober.

2.8 FNUF:s observatör

FNUF:s observatör och dennes ersättare har under året inte haft möjlighet att delta i UNR:s presidiearbete.

3. GODKÄNDA RESOLUTIONER

1/ Arktis og klima

1. Grunda en gemensam energistrategi och klimatpolitik

Nordiska Centerungdomens Förbund:

De nordiska länderna är föregångare i gröna och smarta energilösningar och hör till de främsta pionjärerna då det kommer till minskning av växthusgaser och -utsläpp.

De nordiska länderna har den tekniska kunskap och ekonomiska kraft som krävs för att utgöra ett gott exempel i den globala energi- och klimatpolitiken, samt möjligheten att ta den ledande rollen i utvecklingen av den globala miljöpolitiken.

Klimatfrågor har en central roll i det nordiska samarbetet. Klimatfrågorna representerar ett mycket viktigt allmänt intresse speciellt då det kommer till ärenden angående det arktiska området och Östersjön. Med tanke på det geografiska läget och miljölikheterna mellan de nordiska länderna, kunde samnordiskt samarbete och delande av god praxis i dessa ärenden leda till mer effektiva resultat jämfört med europeisk och global nivå.

Nordiska Rådet har sedan 1996 haft en klimatgrupp som koordinerar allmänna klimatinitiativ och implementeringen av internationella klimatbestämmelser. Nordiska Rådet har också ett Miljö- och naturresursutskott som jobbar med Nordiska och globala utmaningar och tar upp ärenden som är viktiga för Norden och agendan i EU.

De nordiska länderna har stora fördelar inom grön energi, världens bäst fungerande elmarknad i Nordel och Nordpool samt etablerat energiforskningssamarbete i Nordic Energy Research.

En gemensam Nordisk energistrategi och klimatpolitik skulle förbättra och öka nordiska regionens ställning som föregångare i miljövänliga energilösningar och på så sätt förstärka Nordens konkurrenskraft och Nordens inflytande såväl i internationella som europeiska klimatkussioner. Norden kunde bli "The Green Valley of Europe".

Nordiskt energi- och cleantech samarbete skulle öka och förbättra och således utveckla Norden till en internationellt välkänd och erkänd expert inom energi och cleantech!

Samnordisk koordinering av framtidens energi och klimatstrategier skulle skapa fördelar för miljö- och samhällsplaneringen, och det skulle bli lättare att nå nationella och nordiska miljömål. Framtidspotentialen inom export av ren energi kunde även föra med sig ekonomiska fördelar samt hjälpa andra länder att nå sina miljömål.

UNR bör arbeta för:

Att en gemensam nordisk strategisk miljö- och klimatpolicy utarbetas för att föreskriva klara, ambitiösa och hållbara mål för:

- att förminska utsläpp av växthusgaser
- att investera i gröna energilösningar/teknologi och forskning.
- att utveckla en hållbara konsumtionskultur på alla samhällsnivåer

norden

Ungdomens Nordiska Råd

- Att den Nordiska regionen minskar sina utsläpp i enighet med IPCC:s rapport från hösten 2013.

2. Skydda Arktis

Intresset och verksamheten kring Arktis ökar snabbt, både på europeisk och globala nivå. Mineraler, skog, marina resurser och turismöjligheter skapar markanta förnybara och icke-förnybara ekonomiska intressen. Man har även bedömt att en femtedel av de upptäckta kolresurserna är belägna i Arktis. Norge har redan erfarenhet av oljekartläggning på Snøhvitfeltet; Grönland har godkänt borrning i Disko Bay och U.S.A och Island har gett lov för kartläggning av oljekällor. Ryssland planerar på att öppna en oljeplattform i Arktiska havet ca. 60 km från kusten – dock är det ännu oklart hur säkerhetsarrangemangen kommer att skötas. Kanada har borrar olja vid kusten av Arktis, trots har de samtidigt inte godkänt borrning till havs, och betonar att alla utsläpp som orsakas av borrning skall åtgärdas i rimlig tid.

Därtill har flera icke-arktiska stater visat ökat intresse för området, till exempel har Sydkorea, Kina, Italien, Japan och Singapore tillsammans ansökt med EU för status som ständiga observatörer i det Arktiska rådet.

Arktis är ett extremt utmanande miljö på grund av dess klimat, is, avstånd till tätorter samt den ständiga bristen på dagsljus. Eventuella olyckor i området skulle påverka flera parter och på så sätt är den arktiska frågan knappast begränsat till nationella gränser, utan kräver en bred approach.

Med beaktande av att

- Förutom naturskyddsaspekten utgör världsdelen Arktis också hem och försörjning för fyra miljoner människor, varav tio procent identifierar sig som en del av någon ursprungsbefolkning. För att nå ömsesidig förståelse och en dialog mellan invånare måste arktiska områdens invånare involveras i beslutsprocessen i de ärenden som rör Arktis. Möjligheterna för ursprungsbefolkningen att fullfölja och bevara sina traditionella näringar och levnadssätt måste beaktas i enlighet med de internationellt erkända rättigheterna för ursprungsbefolkning.
- För att skydda Arktis borde miniminormer för fartyg och oljeplattformar inrättas för att undvika olyckor. Säkrare teknik och processer måste också utvecklas, likaså bör förbättringar i kapacitet och infrastruktur ske för att minska risken för olyckor.
- Vi skal fremme bærekraftig fiskeri
- Aktiviteten i Arktis kan inte enbart basera sig på ekonomiska visioner. Miljöfrågorna måste beaktas och prioriteras framför oljeindustrins intressen och framför eventuella ekonomiska fördelar som Arktis hämtar med sig.
- Arktiska rådets roll bör inte förbises och ignoreras till förmån för nationella intressen och diskussionerna om de arktiska frågorna bör låta vägledas av FN: s konvention om havsrätt (UN Convention of the Law of the Sea).

Därför vill UNR arbeta för:

- att en omfattande riskanalys och miljökonsekvensbedömning ska genomföras som en förutsättning för all fortsatt utvinning av olja, gas eller mineraler i det Arktiska området.
- att säkerhetsåtgärder för att slå vakt om och skydda ursprungsbefolkningarnas rättigheter vid utnyttjande av naturresurserna i

Arktis tas i beaktande genom att man implementerar FN:s principer om företag och mänskliga rättigheter tillsammans med de riktlinjer som upprättats av OECD.

- att det arktiska samarbetet måste innefatta såväl förbättring av kapacitet, utveckling av ny teknik och hantering av utsläpp. Dessutom måste arktiska staterna införa krav för att nyttja den mest säkra teknik som finns tillgänglig, och utvecklingen mot juridiskt bindande avtal mellan arktiska staterna måste nås i fråga om upprövande av oljeutsläpp.
- att på i och med den multilaterala karaktären i de arktiska frågorna och mängden olika intressen involverade, bör lämpliga åtgärder vidtas mot ett närmare samarbete mellan parterna i det Arktiska rådet.
- att insatser för ytterligare utveckling och förstärkning av en gemensam Arktispolitik mellan de nordiska länderna vidtas i syfte att nå framsteg i och underlätta samarbetet och beslutsfattandet i det Arktiska rådet.
- att sätta moratorium till de mest sårbara områdena definierat av International Union for Conservation of Nature.

3. Bättre tågförbindelser i Skandinavien

Den fria rörligheten i Skandinavien har avsevärt underlättat kontakten och samarbetet mellan de nordiska länderna. Under de senaste decennierna har mobiliteten i Skandinavien ökat och för många nordbor är det idag naturligt att fritt kunna röra sig från ett land till ett annat. Ändå finns det ännu gränshinder som försvårar resandet i Skandinavien.

Tåg är ett populärt och miljövänligt transportmedel. Järnvägsnätet är väl utbyggt i den södra delen av Skandinavien, och förbindelsen mellan speciellt Norge, Sverige och Danmark är tät tack vare goda tågförbindelser och inte minst Öresundsbron. Dessvärre är järnvägsförbindelsen gles i de nordliga delarna av Skandinavien och särskilt dålig mellan Finland och Norge, Sverige och Danmark. Därtill kommer att man i bl.a. Sverige och Finland har haft allvarliga problem med tågtrafiken de senaste åren och att tågens ökade popularitet i Skandinavien hotar att leda till flaskhalsar i tågtrafiken. Fungerande, täta järnvägsförbindelser över hela Skandinavien underlättar rörligheten och stöder ett miljövänligt resande.

Resandet bör också underlättas för unga nordbor. Idag har de nordiska länderna olika rabattsystem där än olika ålderskategorier, än studier utgör kriterierna för att få en biljett till nedsatt pris. Detta försvårar resandet i Skandinavien för många unga som behöver rabatterna.

Därför vill UNR att Nordiska rådet jobbar för

- att järnvägsnätet mellan de nordiska länderna förbättras och utvidgas, särskilt i de norra delarna av Skandinavien
- införandet av en gemensam nordisk standard för ungdomsrabatt i kollektivtrafiken

4. Grønland og Færøerne skal repræsentere sig selv i Arktisk Råd

Færøerne og Grønland ligger midt i Arktis. Derfor er det indlysende, at både Grønland og Færøerne bør være med til at tage beslutninger, der vedrører arktiske spørgsmål. Arktisk Råd er en af de førende organer i arktiske sager. Alle lande, der er en del af og/eller har en interesse i det arktiske område, har en plads i rådet. Bortset fra Grønland og Færøerne.

At Grønland og Færøerne er tilsidesatte i Arktisk Råd, mens EU, Kina, Sydkorea, Japan og Singapore nu prøver at opnå observatørpladser, er under al kritik. De nordiske lande bør stå sammen om at sikre Grønland og Færøernes rettighed til at råde over sine egne områder, i stedet for at lefle for storpolitiske interesser. Striden om det arktiske områdes råstoffer og økonomiske potentiale er begyndt og i Norden er det vores ansvar at stå sammen om en retfærdig behandling af Arktis og det arktiske folk.

UNR kræver derfor:

- At de nordiske lande godtager Grønland og Færøernes ret til at blive hørt i Arktisk Råd og sammen arbejder for at sikre Grønland og Færøernes stemme i dette anliggende.
- At de nordiske lande i alle sager, der har med det arktiske område at gøre, lytter til grønlandske og færøske udtalelser og, så vidt det overhovedet er muligt, tager disse til efterretning.

2/ Udenrigspolitik og sikkerhed

5. Samnordiskt arbete för Palestina och Israel

De nordiska länderna skall arbeta tillsammans för en fredlig lösning i Mellanöstern mellan Palestina och Israel. Den gemensamma linjen för konflikten i området måste vara att internationell rätt bör följas och att man ska finna en pragmatisk lösning till konflikten. Det arbete som de nordiska länderna redan inlett för att globalt stärka den palestinska representationens ställning i FN måste fortsätta. Alla de nordiska ländernas beslut om att höja de palestinska beskickningarnas privilegier till den nivå som motsvarar ambassader är bra. Nästa steg bör vara att de nordiska länderna som är medlemmar i den Europeiska Unionen (EU) kräver det samma av Belgien. Centralt för detta krav är att den palestinska beskickning som är belägen i Bryssel representerar Palestina i hela EU. De nordiska länderna skall tillsammans erkänna Palestina som stat och stöda ett fullskaligt medlemskap i de Förenta Nationerna (FN). Detta för att båda parter ska ha samma möjlighet till att göra sig hörda samt ha legitimitet i förhandlingarna. Båda parter i konflikten bör följa internationell rätt och respektera mänskliga rättigheter.

6. Edward Snowden

UNR beklagar den nuvarande situationen för Edward Snowden, som informerade världen om en massivt övervakningsprogram där USA:s regering spionerar på regeringar, företag och människor över hela världen.

Politiska flyktingar är undantagna från utlämningsavtal och det är en moralisk skyldighet att behandla Snowden som en politisk flykting.

De nordiska regeringarna bör handla som ett exempel på hur viktigt fri information och datasäkerhet är. Regeringarna i de nordiska länderna bör välkomna Snowden, och ge honom tillräckligt skydd.

7. Norden må bidrage til en solidarisk flygtningehåndtering

Flere og flere flygtninge søger mod Europa fra verdens brændpunkter. Særligt er det en udfordring, at mange bådflygtninge søger mod Spanien, Italien og Grækenland.

EU's regler betyder, at flygtninge, der søger videre nordpå for at få asyl, sendes tilbage til det land i Europa, hvor de rejste ind. Det giver et massivt pres på landene omkring Middelhavet. Ungdommens Nordiske Råd ønsker, at Norden bidrager til at finde en løsning på problemet.

Særligt kan det virke problematisk, at et land som Danmark, der er en aktiv krigsnation og har engageret sig i krige i både Afghanistan og Irak, samtidig har ført en stram politik på flygtningeområdet. Når man er en krigsdeltagende nation, har man også et ansvar for de humanitære katastrofer, der følger som konsekvens af krig og kaos i et land.

Ansvar for verdens flygtninge skal ikke kun påhvile enkelte lande i Sydeuropa, men må være et fælleseuropæisk anliggende, som de nordiske lande også skal tage del i.

Ungdommens Nordiske Råd anbefaler derfor:

- At Nordisk Ministerråd drøfter og undersøger, hvordan Norden bedst kan afhjælpe de store flygtningestrømme, der presser Sydeuropa.
- At Nordisk Ministerråd kontakter det europæiske ministerråd for at få en samlet plan, der kan afhjælpe problematikken
- At revidere de EU's regler, der gør, at flygtninge sendes tilbage til det land, som de kom ind i Europa fra, med det formål at lette byrden på landene omkring Middelhavet

Gustav Kasselstrand (SDU) reserverede sig.

8. Ungdommens Nordiske Råd fordømmer volden i Syrien

Ungdommens Nordiske Råd mener, at Norden bør tage et større ansvar i den pågående konflikt og sætte pres på for at finde en snarlig løsning på konflikten i Syrien.

Ungdommens Nordiske Råd tager stærk afstand fra, og fordømmer, overgrebene, som begås mod civilbefolkningen i Syrien. Da FN i september 2013 bekræftede, at der var blevet brugt nervegas i Syrien, blev det klart, at verden står overfor en stor humanitær katastrofe.

Ungdommens Nordiske Råd mener, at en stats opgave er at beskytte sin egen befolkning. Regeringen i Syrien har derimod gjort det modsatte. Der påligger derfor andre lande i verden at bidrage, hvor man kan, men indenfor rammerne af folkeretten og internationale organisationer.

Samtidigt som dagens regering i Syrien er et usandsynligt alternativ for fremtiden, erkender Ungdommens Nordiske Råd, at situationen er uoverskuelig, og oplever heller ikke oppositionen i landet som fejlfri. Alligevel mener vi, at regeringen i Syrien skal tage hovedansvaret for dagens konflikt og trække sig.

- Den humanitære situationen er prekær i Syrien. Ved indgangen til 2013 anslog FN's højkommissær for menneskerettigheder, at over 60.000 mennesker var blevet dræbt siden oprøret begyndte; tallet blev hævet til næsten 70.000 i februar 2013, og til over 90.000 i juni 2013. Per august/september 2013, var over to millioner syrere flygtet til nabolandene, heraf de fleste til Libanon, Jordan og Tyrkiet. Endnu flere, over fire millioner, var på flugt i sit eget land. (Tal hentet fra Store Norske Leksikon). Situationen i Syrien og i nabolandene vidner om, at beskyttelsesbehovet er stort og Nordiske lande bør tage imod flere flygtninge.

Ungdommens Nordiske Råd mener, at Nordisk Råd skal tage et større ansvar i det internationale samfund, og sætte pres på vores samarbejdspartnere for at finde en snarlig, fredelig og demokratisk løsning på konflikten.

Ungdommens Nordiske Råd

- beder de nordiske lande om at deltage i militære operationer, hvis internationale organisationer finder det nødvendig indenfor folkerettens rammer
- at Norden støtter fredsforhandlingerne og benytter sig af alle diplomatiske midler for at fredsforhandling op at stå
- at Norden bidrager med langsigtede forslag til fredsforhandlingerne ved at støtte, at civilsamfundet altid er repræsenteret i alle forhandlingerne
- beder de nordiske lande om at tage imod flere flygtninge fra Syrien
- vil støtte humanitært arbejde i området
- at Norden skal arbejde for, at alle parter i Syrien skal respektere humanitær ret, således at humanitære organisationer kan få sikker adgang til området

Tór Weihe (Unga Tjóðveldið) reserverede sig.

3/ Civile rättigheter

9. Främjande av sexuella minoriteters rättigheter

NCF är oroad över att utvecklingen av sexuella minoriteters rättigheter går i en oroväckande riktning i flera länder. Sexuella minoriteter borde åtnjuta samma rättigheter som majoriteten och deras grundläggande mänskliga rättigheter borde vara skyddade på samma sätt som majoritetens. Även i rådande stund har homosexuella och andra sexuella minoriteter inte lika rättigheter som heterosexuella, till exempel när det kommer till rätten giftermål. Enskilda representanter för religiösa samfund ska dock inte vara tvungna att gå emot sin personliga övertygelse.

UNR skal arbeta för:

- att de nordiska länderna främjar sexuella minoriteters rättigheter både på Europeisk och på global nivå.
- att de nordiska länderna fortsätter med att jobba för lika rättigheter för alla, som till exempel för homosexuellas rätt att gifta sig, och rätten till att adoptera.

10. Bekämpa och förebygg näthat

Anonyma hot över internet har blivit allt vanligare då vi flyttar ut större delar av våra liv på nätet. Under de senaste året har flera allvarliga fall av anonyma hot och hat uppmärksammats av media.

Det är i alla avseenden fel och klandervärt att skapa en atmosfär av rädsla och hat, och myndigheter och politiker bör göra det klart att detta inte accepteras i våra nordiska samhällen.

Var och en – oberoende kön, sexuell läggning eller etnisk bakgrund – bör fritt och utan rädsla kunna delta i den offentliga debatten i våra nordiska samhällen, som bör basera sig på mänskliga rättigheter och yttrandefrihet.

Därför ska UNR arbeta för:

- att fördöma alla slags hot och uttrycka sin oro för de konsekvenser, som dessa incidenter kan resultera i med tanke på internetfriheten i de nordiska länderna.
- att riktlinjer för vad som är acceptabelt beteende på internet – och vad som inte är det - borde vara en del av utbildningen.

11. Nej till terminsavgifter

Danmark och Sverige har infört studieavgifter för studerande från länder utanför EU och EES. Som en följd av detta uppvisar statistik från Sverige en minskning på 79 % av utländska studerande från berörda länder. Resultaten från ett pilotprojekt i Finland visar ytterligare att kostnaderna för att införa avgiftssystemet är högre än dess inkomstbringande effekt.

NCF är oroligt för att den här debatten håller på att spridas till Norge och Island och vi är ytterligare oroliga för konsekvenserna av en liknande utveckling. Alla berörda parter är överens om att de nordiska länderna behöver internationella studerande, och införandet av studieavgifter för vissa av dessa studenter kommer, liksom statistiken påvisar, att resultera i en anmärkningsvärd minskning i antal studerande från länder utanför EU och EES.

- Länder som inte genomför terminsavgifter har en konkurrensfördel gentemot länder som gör det.
- Antalet internationella studerande från utanför EU och EES-området minskat kraftigt i Danmark och Sverige sedan införandet av avgifterna.
- Pilotprojektet i Finland visar att kostnaderna för genomförandet av avgifterna är högre än inkomsterna av dem.

Samtliga nordiska länder behöver internationella studerande UNR ska arbeta för:

- att inga terminsavgifter införs eller krävs av någon som studerar i de nordiska länderna
- att Danmark och Sverige avlägsnar terminsavgifter för studeranden utanför EU och EES länderna.
- fortsatt status quo gällande terminsavgifter för utländska studerande i Finland, Norge och Island

12. Kønsdiskrimination

Ungdommens Nordiske Råd (UNR) er imod enhver form for kønsdiskrimination. Folk skal vælges til lederstillinger i offentlige arbejdspladser eller til bestyrelser, ikke fordi de er af en vis køn, men fordi de har de rette kompetencer.

Udgangspunktet for rekruttering og udnævnelser i virksomheder og offentlige institutioner skal være merit og kvalifikationer. Arbejdspladsen skal have ret til at bestemme, hvem de mener er bedst egnet til jobbet.

Staten bør ikke diktere kvoter for, hvor mange mennesker skal være af én og det andet køn på arbejdspladsen. UNR er imod kønsbestemt positiv særbehandling. Lad kvinder vise deres værd på lige fod med mænd.

Sindre Lysø (AUF), Kai Alajoki (Socialdemokratisk Ungdom), Petra Elf og Maria Külen (Grön Ungdom Riksorganisation), Socialistisk Ungdom i Norden (SUN), Maria Ohisalo (VINO/Gröna Unga i Finland) og Emma Larsson (SSU) reserverer sig.

13. Upphovsrätt

Den enda möjliga lösningen för att förhindra spridningen av multimedia och kulturellt material utan inblandning av upphovsrättsinnehavarna är att göra det tillgängligt, med rimliga villkor och pris.

UNR stödjer upphovsrätten som ett koncept, men tycker att det är tid för en fullständig översyn av förordningar och lagen om upphovsrätt, med artister och konsumenter i åtanke.

Ungdomens Nordiska råd uppmanar att Nordiska rådet, Nordiska ministerrådet och de nordiska regeringarna ska:

Göra det lättare för konstnärer, författare, filmskapare och spelutvecklare att sälja sina produkter utan mellanhänder, t.ex. förlag och distributörer.

14. Pressfrihet

Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet bör garantera att journalister kan arbeta utan politiska påtryckningar. Journalister och deras familjer ska inte behöva inte uppleva arbetsrelaterade trakasserier från myndigheter.

Statliga medier bör stå fria från alla politiska bindningar och har en viktig roll som nyhetsorganisationer, opåverkade av kommersiella krav, och deras oberoende från regeringar måste skyddas.

Det är viktigt att skydda yttrandefriheten och informationsfriheten. Anonymitet och personliga friheter av källor och uppgiftslämnare måste skyddas.

15. Bättre studeranderörlighet med hjälp av informellt lärande

All inläring sker inte inom en skolas väggar. Det verkar som det enda godkända undervisningen sker i en skolmiljö även om en individ kan lära sig mycket av andra människor, via kulturkontakter och genom organisationsverksamhet. I Norden har man inte ännu helt dragit nytta av inläring som sker utanför den traditionella omgivningen. Varför är studeranderörligheten inom Norden lägre än vad den kunde vara? Varför kan man inte dra nytta av kommensurabla studiepoäng? Kunde nivån av informellt lärande vara högre i Norden?

Med dessa åtgärder kunde man få fler studerande att åka till ett nordiskt land för att studera även kortare avsnitt och få dessa studier tillgodoräknade i sin examen i hemlandet. Dessa åtgärder kunde till och med bli en konkurrensfördel för Norden då de förkortar studietider och berikar de studerandes intellektuella kapacitet. Ett exempel på hur man kunde utnyttja rörlighet inom Norden är att finska högskolestuderande, som behöver avlägga en kurs i sk. tjänstemannasvenska, kunde få kursen tillgodoräknad genom att studera, praktisera eller att arbeta i ett nordiskt land.

Därför kräver UNR att

- erkännandet av informellt lärande påskyndas i Norden
- möjligheter till att studera enstaka kurser och bi- och huvudämnena i andra nordiska länder ökas

16. Ægteskabsrettigheder for homoseksuelle

Alle mennesker elsker og har naturligvis ret til at manifestere deres kærlighed med indgåelse af ægteskab. Denne ret gælder selvfølgelig også homoseksuelle. Det er en menneskerettighed at kunne give sig selv til den man elsker, og er det derfor en selvfølge at samfundet accepter denne ret og implementerer den i lovgivningen. Ægteskabet er ikke kun en erklæring overfor partneren og samfundet, men en retslig konstruktion der regulerer arverettigheder og andre samfundsmæssige konstruktioner og fordele.

Derfor kræver UNR:

- at de nordiske lande giver homoseksuelle deres naturgivne ret til at erklære deres kærlighed til deres respektive partnere i form af indgåelse af et borgeligt ægteskab.

17. Bekæmpelse af racisme

Eksempelvis er man i Grønland i den seneste tid blevet udsat for en form for racisme, hvis man ikke er grønlandsk nok. Det vil sige hvis man især er af dansk eller dansk-grønlandsk islæt. Der er stor splid i den grønlandske befolkning baseret på racismen. Det samme gør sig nemlig gældende, hvis man vender problemstillingen om, så føler mange grønlændere sig stadig som om de lever under kolonitiden.

Identitet er undefinerbart, og et moderne globaliseret land bør ikke lide af racisme. I Skandinavien er der mange 2. generationsindvandrere, og man ser også i nyhederne, at der er meget tale om, hvilket islæt en omtalt person i et indslag har.

Derfor kræver UNR at:

- Nordisk Råd bidrager til vidensdeling om og bekæmpelse af racisme
- man i Norden samarbejder om at italesætte tabuiserede problematikker som f.eks. racisme

18. Ligeværdigt samarbejde i Norden

Nordisk Råd er præget af, at de skandinaviske lande har ordet, når det kommer til beslutninger og afgørelser. UNR ønsker, at der i højere grad bliver arbejdet på tværs af landestørrelser og regeringsstatus med øget fokus på, hvad det i et emne pågældende land ønsker at opnå. Ved hjælp af sådan et initiativ, vil samtlige landes interesser beskyttes og fremmes, uden at italesættelse vil bremse enkelte landes interesser i et emne, som vedrører dem. Emner som påvirker flere lande vil derpå også blive vejet efter, hvilke af disse lande der påvirkes mest, og hvilke landes interesser der beskyttes, fremmes eller bremses.

- Ungdommens Nordiske Råd opfordrer regeringerne i Norden til at øge samarbejdet ved behandling af emner eller sager, der vedrører de respektive lande uanset de berørte landes størrelse og/eller regeringsstatus.

4/ Velfærd og økonomi (Welfare and economy)

19. De nordiske lande - et område for vækst

Under den igangværende depression er det fristende for regeringer til at forsøge at fremme vækst i vores økonomier af massive offentlige investeringer i alle former for store byggeprojekter. Selvom disse projekter kan forårsage midlertidig vækst og være gode for vores landes infrastruktur, er de ikke bæredygtige i den forstand, at de skaber en real vækst i fremtiden.

UNR er derfor af den opfattelse, at regeringerne i de nordiske lande bør gøre en vedvarende indsats for at dyrke vores økonomier til gode for at skabe levende økonomier, der ikke er alt for afhængige af nogle få kilder til job.

Derfor skal UNR kræve, at Norden:

- Forenkler bureaukratiet for at gøre industrier mere effektive
- Skabe attraktive skattepolitik for industrien og enkeltpersoner
- At fremme iværksætteri
- att göra anställning mindre kostsamt för arbetsgivare och främja tillväxt av företag
-

Socialistisk Ungdom i Norden (SUN), Maria Külen och Petra Elf (Grön ungdom riksorganisation), Maria Ohisalo (Grön ungdom i Finland) och FNSU reserverar sig.

20. Fri handel för multimedia och kulturella produkter

Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet bör initiera ett avtal som ger alla nordiska länder och områden en verklig gemensam marknad när det kommer till multimedia och kulturella produkter, t.ex. filmer, böcker, tv-program, programvaror och dataspel, när den är fördelad i både fysisk och digital form.

Om dessa produkter distribueras i ett av de nordiska länderna, skall det finnas i varje nordiskt land på samma villkor, med undantag för särskilda tekniska orsaker. Material som distribueras via internet kan lätt resa mellan de nordiska länderna utan några tekniska problem.

- Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet ska skapa en plattform för samarbete och ett gemensamt regelverk för att göra ett sådant avtal möjligt.

21. Datasäkerhet

Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet bör initiera en översyn av datasäkerheten hos regeringar, företag och individer. Det är känt att mycket av världens kommunikationsnät övervakas av utländska signalunderrättelsetjänster. Nordiska kommunikationssystem bör kontrolleras för att se om de har manipulerats eller om de övervakas eller har övervakats av utländska signalunderrättelsetjänster. Militariseringen av Internet bör förhindras. Det ska vara möjligt utan att riskera medborgarnas integritet.

22. Gjør velferden bærekraftig

Alle de nordiske land er kjennetegnet av velfungerende velferdssamfunn som danner et sikkerhetsnett rundt den enkelte borger. En felles utfordring for de nordiske land i tiårene som kommer, er en eldende befolkning og økte krav til kvalitet på velferdstjenester. Ungdommens Nordiske Råd mener, at et velfungerende sikkerhetsnett også er viktig i fremtiden.

Tall fra den norske «perspektivmeldingen» viser at der det i dag er 4 personer i arbeidsfør alder per eldre vil det i 2060 være 2.2, situasjonen er tilsvarende i andre nordiske land. Dersom hele regningen for eldrebølgen ikke skal komme på dagens ungdomsgenerasjon må man ta fatt på utfordringen med en gang. Reformen som sikrer at våre velferdsordninger er bærekraftige iverksettes.

Arbeidslinjen må sikres, slik at det alltid lønner seg å arbeide.

De siste generasjoner har sett en voldsom øke i kvaliteten på velferden. En fremtidig øke i kvaliteten på offentlig velferd vil være nødvendig for å holde oppe velferdsstatens legitimitet. Derfor må effektiviteten i den offentlige sektor økes. Når velferdsordninger kommer under press må de i større grad rettes inn mot de med dårligst økonomi. Ungdommens Nordiske Råd vil understreke at god velferd er nødvendig både i dag og i fremtiden.

UNR mener at de nordiske land må sikre:

- reformer som sikrer velferdens bærekraft må settes i verk nå
- arbeidslinjen, ved at det alltid lønner seg jobbe
- at effektiviteten på offentlige velferdsordninger må økes

Socialistisk Ungdom i Norden (SUN), Petra Elf (Grön ungdom riksorganisation), Maria Ohisalo (Grön ungdom i Finland) och FNSU reserverar sig.

23. Merk retusjert reklame!

Hver dag blir unge jenter og gutter eksponert for budskap om hvordan den «perfekte» kroppen skal være. Reklameplakater i byrommet, på dataskjermen og på fjernsynet fylles med bilde som ikke gjengir modellen sitt ekte utseende, men blir endret av profesjonelle før det blir trykt og sendt ut. Dette skjer samtidig som mange oppgir å få dårligere selvbilde av å ha sett reklame for mote og mange jenter tidlig i tenårene ønsker å slanke seg. Retusjert reklame må ta store deler av skylden for at det skapes et skjønnhetspress som rammer barn og unge.

Bedrifter som ønsker å markedsføre sine produkter på det nordiske markedet bør få et samkjørt regelverk. For å hindre at skeive fremstillinger av modeller blir presentert som ekte bør retusjert reklame derfor merkes med et symbol som sier at bildet ikke gir et virkelig bilde av modellen sitt utseende. De nordiske landene utgjør et stort marked til sammen, dette gir også rom for å påvirke og sette normer. Derfor har man også stor nytte av å lage et regelverk for merking av retusjert reklame sammen. Ungdommens Nordiske Råd vil derfor oppfordre Nordisk Råd til å ta opp saken med Nordisk Ministerråd for å lage en utredning om merking av retusjert reklame.

24. Sommersemester på universiteter og høyskoler

Den nordiske modellen baserer seg på et kunnskapssamfunn. Norden har generelt høyere lønnskostnader og relativt dyrere priser på de varer og tjenester vi eksporterer.

For å kunne opprettholde dagens levestandarden må vi bli konkurransedyktige og omstillingsdyktige. Det innebærer at vi må satse på de klokeste hodene og ha et utdanningssystem som tilrettelegges for den enkelte.

For å henge med i den internasjonale konkurransen bør vi derfor tilrettelegge for at studentene kan lære mye og innenfor den tiden man faktisk er studenter.

Ungdommens Nordiske Råd ser derfor verdien av studenter som ønsker dette, bør få kunne ta studiepoeng i sommerferiene. Det bør være åpent for at den enkelte skal kunne bli ferdig raskere med utdannelsen sin, eller utvide sin kompetanse på flere felt. Det gir bedre muligheter til den enkelte og bidrar til å styrke kunnskapssamfunnet.

Ungdommens Nordiske Råd vil:

- legge til rette for at studenter som ønsker det kan ta ett eller flere fag i sommerferieperioden på høyskoler og universiteter

25. Organdonormerke på førerkortet

Stadig flere mennesker trenger livreddende organtransplantasjon. Behovet for transplantasjoner øker på grunn av folkesykdommer som diabetes, høyt blodtrykk og en økende andel eldre i befolkningen.

Problemet i dag er at mange potensielle organdonorer ikke donerer fordi det tar for lang tid å finne ut om personen er organdonor, eller at de pårørende sier nei.

I USA kan man skrive på førerkortet sitt om man er organdonor eller ikke, og på denne måten vil alle som dør i trafikken raskt føres til sykehuset for å donere organene sine for å redde andres liv.

Ungdommens Nordiske Råd vil at de nordiske land skal innføre muligheten for at få organdonormerket på førerkort, hvis innehaveren av førerkortet er en organdonor.

26. Mera Norden i skolan

Det är sorgligt hur lite dagens nordbor vet om de övriga nordiska länderna. I skolundervisningen behandlar man nästan inte alls förhållanden i det övriga Norden. Nordbor förstår varandras språk allt sämre och därför blir nordiskt samarbete särskilt på medborgarnivå svårare och svårare.

Geografiskt, historiskt och kulturellt sett är Norden ett enhetligt område och nordbor har mycket mer gemensamt med varandra än de faktiskt vet. I dagens Europa kommer det nordiska samarbetet att bli viktigare och viktigare. Men det kan inte finnas ett gemensamt Norden om den vanliga nordiska medborgaren inte har någon uppfattning om sina grannländer och Norden som helhet. Det nordiska samarbetet kommer att tappa sina rötter och förlora sitt demokratiska berättigande i så fall. Det nordiska samarbetet kan inte bli tätare om nordbor i framtiden inte kan kommunicera med varandra på ett nordiskt språk de bägge kan förstå.

UNR vil föreslå att:

- Norden som ett geografiskt, historiskt och kulturellt område skall behandlas i skolundervisningen i alla nordiska länderna på alla nivåer
- De nordiska språken blir en naturlig del av skolundervisningen i alla nordiska länder
- Studerande med ett nordiskt språk i sin läsoordning bör ha genuina valmöjligheter de det kommer till språk kurser

27. Ingen handelssanktioner imellem de nordiske lande

I paragraf 21 i Helsingforstraktaten står der skrevet om økonomisk samarbejde imellem de nordiske lande:

“De kontraherende parter skal bestræbe sig på at befæste det samarbejde, der tidligere er blevet indledt med henblik på at fjerne handelsskrankerne imellem de nordiske lande, samt så vidt muligt yderligere at styrke og udvikle dette samarbejde.”

Handelssanktioner er dertil et yderst uønskeligt værktøj i en forhandlingsproces.

Om et forhandlingsparti vælger at sætte handelssanktioner i kraft mod de andre partier, fremfor at forsøge at komme frem til en diplomatisk løsning, så er forhandlingerne i realiteten allerede brudt sammen, og alt håb om at komme frem til en fredelig løsning, der gavner alle parter, er væk.

Derfor kræver UNR:

- at de nordiske lande i fremtiden bare bruger handelssanktioner som sidste udvej.
- at de nordiske lande i fremtiden altid vil arbejde for at opnå diplomatiske løsninger i diverse forhandlingsprocesser hellere end at ty til sanktionsinstrumentet.

5/ Arbetsordning og organisation

28. UNR ønsker fundamental debat om fremtiden for det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde har formelt set eksisteret gennem Nordisk Råd siden 1952. Siden da er der sket meget. Danmark, Finland og Sverige er ad to omgange blevet medlem af EU, mens resten står udenfor. Danmark, Island og Norge er medlemmer af NATO, mens resten står udenfor. Finland og Sverige er medlemmer af Nordic Battle Group, Norge er trods manglende EU-medlemskab gennem en aftale også med, mens Danmark grundet sit europæiske forsvarsforbehold står udenfor.

Den Europæiske Unionens større betydning og de forskellige allianceforhold har gjort, at det nordiske samarbejde har en særlig position. Man kan også få fornemmelsen af, at det nordiske samarbejde på nogle områder blot holdes i hævd som en politisk tradition af historiske og kulturelle årsager.

Ungdommens Nordiske Råd mener, at der mangler en større vision for det nordiske samarbejde. Nordisk Råd mangler en retning og en helt grundlæggende diskussion af, hvor man vil hen med det nordiske samarbejde i en tid, hvor manges blikke er rettet mod Europa.

Ungdommens Nordiske Råd ønsker derfor en fundamental debat om fremtiden for Nordisk Råd. Vi ønsker at styrke det nordiske samarbejde, men det kræver en kortlægning af de politiske områder, som i dag er reguleret af fælles EU-lovgivning og fælles beslutninger på forsvarsområdet gennem de respektive alliancer.

UNR ønsker derfor:

- at Nordisk Råd i sin egen kreds, i de nationale parlamenter og den offentlige debat i Norden indleder en grundlæggende debat om fremtiden og visionerne for samarbejdet. Videre ønsker vi at der sættes konkrete mål for det nordiske samarbejde i en fælles visionsplan.
- at bidrage til diskussionerne med det formål at styrke det nordiske samarbejde og den fællesnordiske stemme
- at Nordisk Råd bruges som fælles forum til at styrke og fremsætte nordiske sager på den europæiske agenda og i denne forbindelse få styrket Nordisk Råds repræsentation og politiske interessevaretagelse i Bruxelles
- at der fokuseres yderligere på sprog og kultur i det nordiske samarbejde

29. Gör det möjligt att förstå materialet i UNR

Demokrati och samarbete är inte möjligt utan förståelig kommunikation. UNR sköter tolkningen bra under möten och där kan alla kan förstå det som sägs och delta i diskussionen.

Men många representanter har ännu mycket svårt att förstå det utskickade materialet. Detta försvårar både planering av resor och behandlingen av resolutioner utskickade i förväg eftersom alla inte kan läsa svenska.

Vi har detta problem varje år och nu känner vi att det är tid att agera. För jämlikhet, för att förbättra möjligheterna att förstå materialet och för att göra UNR delegaters praktiska planerande lättare i varje land vill vi att:

- UNR önskar att Nordiska Rådet kunde stöda UNR i översättningsarbetet med informationen inför UNR:s Session.

30. Stop sproglig diskrimination i UNR!

I 2009 vedtog UNR at sætte simultantolkning i kraft. Formålet med tolkningen var at gøre debatten mere tilgængelig for vestnordiske deltagere, og dermed yderligere at styrke de demokratiske principper til UNR's sessioner. For at debatten skal være åben, og for at ingen bliver forhindret i at tage del i denne, er det altafgørende, at alle synsvinkler skal være inddraget i debatten, og at debattens konklusioner skal hvile på et trygt og velovervejet fundament. Færøsk bliver dog fremdeles ikke tolket, og på trods af vedtægten i 2009 om tolkning af de nordiske sprog, så er det fremdeles sådan, at den færøske delegation, som trofast tropper op på UNR's sessioner hvert år, ikke deltager i debatten, da dette bliver forhindret af de sproglige barrierer.

I UNR's vedtægter står dette skrevet om sprogbrug og sprogpolitik:

§4.10 – *Under UNR anvendes primært skandinavisk. Deltagere som ikke forstår dansk, svensk, eller norsk må gi besked om dette ved påmelding. Ingen skal diskrimineres og slik forhindres i å delta i UNR's arbeid på grunn af spåk.*

I Nordisk Råds deklARATION om sprog, udgivet i 2006, fremgår det også, at færøsk er både *samfundsbærende* og *komplet*. Derfor undrer det os, at færøsk fremdeles ikke bliver tolket på UNR. Som minimum ville det lette deltagelsen i debatten, at norsk og svensk oversættes til dansk eller skandinavisk.

Vi ønsker derfor at arbejde for:

- at sikre, at alle sessionsdeltagere på UNR's sessioner har mulighed for at følge med i og deltage i debatten på lige fod.
- at Nordisk Råd bidrager til, at alle de nordiske sprog bliver tolket på UNR.

